

סוף פסק ההלכות. ובחבור של האות ו' הוא פסוק. הוא פסק והוא פסוק, כולל כל פסקי הלכות. ששאלה צריכה, ופסק היא השכינה, תורה שבכל פה קוראים לה.

והיא משמעתא, שטה, תשובה, תוספתא, הגדה, תיקון. תניא, קבלה, הלכה, משנה, ברייתא, קשיה, מחלקת, חמרה, קלא. השכינה היא השאלה שבה החכם שואל פענן ומשיב כהלכה, ובה (שמות ג כב) ושאלה אשה משכנתה וגו'. ובה (דברים לב ז) שאל אביך ויגדך, דאיהי הגדה, דבה (שם כו ג) הגדתי היום לה' אלהיך. (תהלים ב ח) שאל ממני ואתנה גוים נחלתך. ובה אמר לשלמה (מלכים א, ג ה) שאל מה אתן לך, ובה תקנו לשאל בקשתו בברכות האמצעיות של התפלה, שבשאלה הזו לא יחזר ריקם בתפלתו לפני המלך, שהוא העמוד האמצעי. ובברכות הראשונות נקראת תשפחת, שבה תקנו לסדר האדם את שבתו של המלך.

ובש"ש האחרונות נקראת קבלה, שבה העבד, שהוא מטטרו"ן, הוא כמו עבד המקבל פרס מרבו והולך לו, ובו נותנים שכר התפלות לאלו שמתפללים על מנת לקבל פרס. אבל לאותם בנים שלא מתפללים, אלא מתוך אהבה ויראת רבונם בצדיק, היסוד ח"י העולמים כולל ח"י ברכות מקבלים.

שמעודו של הצדיק היא נקראת קבלה, היא בית הקבול להוריש נשמות לצדיקים. הברכה נקראת מצד העמוד האמצעי, כשנוטל מגבורה, שהוא השור שהקריב אדם הראשון, שהוא חכמה, שממנה על כל הקרבנות. שהפכש הוא מצד הימין, והשור מצד השמאל.

דהלכות. ובחבורא דאת ו' איהו פסוק. איהו פסק ואיהו פסוק כלל כל פסקי הלכות. דשאלה צריכה ופסק איהי שכינתא אורייתא דבעל פה קרינן ליה.

ואיהו משמעתא, שיטה, תיובתא, תוספתא, הגדה, תיקון. תניא, קבלה, הלכה, משנה, ברייתא, קושיא. מחלקת חמרא, קלא, שכינתא איהי שאלה דבה חכם שואל פענן ומשיב כהלכה. ובה (שמות ג כב) ושאלה אשה משכנתה וגו'. ובה (דברים לב ז) שאל אביך ויגדך, דאיהי הגדה, דבה (שם כו ג) הגדתי היום לה' אלהיך. (תהלים ב ח) שאל ממני ואתנה גוים נחלתך. ובה אמר לשלמה (מלכים א, ג ה) שאל מה אתן לך. ובה תקינו למשאל שאלתה בברכאן אמצעין דצלותא, דבשאלה זו לא יחזר ריקנא בצלותיה קמי מלכא דאיהו עמודא דאמצעיתא ובברכאן קדמאין אתקריאת תשפחתא, דבה תקינו לסדרא בר נש שבחא דמלכא.

ובתלת בתראין אתקריאת קבלה דבה עבדא דאיהו מטטרו"ן איהו פעבד המקבל פרס מרבו והולך לו, וביה יתבין אגרא דצלותין לאלין דמצלין על מנת לקבל פרס. אבל לאנון בנין דלא מצלין אלא מגו רחימו ודחילו דמאריהון בצדיק, יסוד ח"י עלמין כליל ח"י ברפאין מקבלין.

דמסטרן דצדיק אתקריאת איהי קבלה, איהי בית קבול לירתא נשמתין לצדיקיא. הברכה אתקריאת מסטרן דעמודא דאמצעיתא, פד נטיל מגבורה דאיהו שור דקריב אדם קדמאה, דאיהו חכמה דממנא על כל קרבנין. דכבש איהו מסטרן דימינא, ושור מסטרן דשמאלא.

ומשום זה, השור שהקריב אדם הראשון נאמר בו (תהלים טו) משור פר מקרן מפריס, והוא ממנה על המדבר, ובו ספק צרכיהם במקום המדבר. ומשם השכינה נקראת הברכה, וממנו נקראת פסק, ומשם פסקי הדינים. ומשם לאוי הדינים אין צריך.

ומשום זה יש לדעת לאדם כל מדה ומדה שהיא שאלה ותשובה, שיהיה בה שואל ומשיב בהלכה, וכל רז לא אנוס לו, וכל עמק ההלכה התגלה לו. וצריך לחזור עליו שלא יהיה בו ספק בעולם. שאל"ה היא מימין שהוא אל, האל הגדול ששם חכמה. ומשם בקש שלמה חכמה, כשאמר לו הקדוש ברוך הוא (מלכים א' א) שאל מה אתן לך. ומשם תניא שמסיע לו, שבו וה' נתן חכמה לשלמה.

מה זה תניא? זה העמוד האמצעי, ומשם נקראת סיעתא דשמיא, שנאמר בה (שם ח) ואתה תשמע השמים. צריכא הרי בארנו אותה מצד הגבורה. התשובה נקראת מצד הבינה. שאם אין אדם מבין ההלכה, איך יחזיר אותה ומשיב לשואל?

פסק, הרי בארנוהו מצד הדין פסק דין. משמעטא - משמעות ההלכה, מצד אותו שנאמר בו שמע ישראל של ההוא של ארבע הם תקוני ההלכה שנרמזו באדם, והם: 'י' ראיה, 'י"ה' שמיעה, 'יה"ו' ריח, 'יהו"ה' דבור. וארבעה בגוף כלולים מארבע אותיות. כנגדם א' שמוש, א"ד תנועה, אד"נ ממוש, אדנ"י הלוח. שהם: שמוש בידיים, תנועה בגוף, ממוש בפריה, הליכה ברגלים. יש אומרים, ממוש בידיים, שמוש בפריה, והכל אמת.

בפריה. וכלא קשוט.

ובגין דא שור שהקריב אדם קדמא אהמר ביה (תהלים טו לד) משור פר מקרין מפריס.

ואיהו ממנא על מדברא ובה ספק צרכיהון בארע מדברא. ומתמן אתקריאת שכינתא הברכה, ומנה אתקריאת פסק ומתמן פסקי דינין. ומתמן לאוי דינין לא צריכא.

ובגין דא אית לאשתמודע לבר נש כל מדה ומדה דאיהי שאלה ותשובה דיהא בה שואל ומשיב בהלכה. וכל רז לא אנוס ליה. וכל עומקא דהלכה אתגליא ליה. וצריך לאחזרא עליה דלא יהא ביה ספיקא בעלמא שאל"ה איהי מימינא דאיהו אל, האל הגדול דתמן חכמה. ומתמן שאיל שלמה חכמתא. פד אמר ליה לקודשא בריך הוא (מלכים א' א) שאל מה אתן לך. ומתמן תניא דמסיע ליה, דבה (מלכים א' א, ה כו) וה' נתן חכמה לשלמה.

מאי תניא, דא עמודא דאמצעיתא. ומתמן אתקריאת סיעתא דשמיא דאתמר בה (שם ח לד) ואתה תשמע השמים. צריכא הא אוקימנא ליה מסטרא דגבורה תיובתא אתקריאת מסטרא דבינה, דאם בר נש לאו מבין ההלכה, איך יחזיר לה ומשיב לשואל.

פסק הא אוקימנא ליה מסטרא דדינא פסק דין. משמעטא משמעות ההלכה, מסטרא דההוא דאתמר ביה שמע ישראל דההוא דארבע אנון תיקונין דהלכה דאתרמיזו בבר נש. ואנון 'י' ראיה. 'י"ה' שמיעה. 'יה"ו' ריחא. 'יהו"ה' דבור. וארבע בגופא פלילין מארבע אתון. לקבליהו א' שמוש. א"ד תנועה. אד"נ ממוש. אדנ"י הלוח. דאנון שמוש בידיים. תנועה בגופא. ממוש בפריה. הליכה ברגלין. אית דאמרי ממוש בידיים. שמוש

רֵאִיָּה - מִצַּד שֶׁל אַרְיָה, שְׁהִיא לְיָמִין, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. רֵאִיָּה - אַרְיָה. תּוֹסֶפֶת י' שְׁנֵיהֶם חֻכְמָה. הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. וּמִשָּׁם רְאוּבֵן, אוֹר"ב ב"ן, הָאוֹר שֶׁל הַיּוֹם הַרְאִישׁוֹן.

הַשְּׂמִיעָה - בְּשׁוֹר, גְּבוּרָה, שְׁשֵׁם בִּינָה, שְׁהִיא הַשְּׂמִיעָה כּוֹלֶלֶת חֻמְשִׁים אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וּמִשּׁוֹם זֶה תִּקְנוּ בּוֹ קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֲרִית וְעַרְבִית, וּבִשְׁבִילָהּ אָמַר הַנְּבִיא (חבוק ג ב) ה' שְׁמַעְתִּי וְרֵאִיתִי. וְאָמַרְוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, הַבִּינוֹתִי הִנֵּה צָרִיף לְהִיּוֹת! וּבִשְׁבִילָהּ אָמַר (ישעיה לז) הִטָּה ה' אֲזַנְּךָ וּשְׁמַע. וּמִצַּד הַחֲסֵד, פִּי עִי"ן בְּעִי"ן יָרְאוּ, שְׁהוּא ע"ב חֲסֵד. אָבֵל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יֵרֵאִיתִי, שְׁשֵׁם יֵרֵאֵה, שְׁמִשָּׁם הִיא הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, מִשְׁמַעְתָּא, וּמִשָּׁם שׁוֹמְעִים.

הַרְיָח - (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְבוֹ הִיא פּוֹרְחַת הַנֶּשֶׁר, וּמִשָּׁם נִקְרְאת הַשְּׂכִינָה נֶשֶׁר. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. וּמִשָּׁם לו"י לוֹיָהּ, שְׂיָמִין וּשְׂמֵאל חֲבוּר שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

דְּבוּר - (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְהַיְהוּדָה בָּהּ. אוֹדָה אֶת ה'. וּמִשָּׁם נִקְרְאת הַשְּׂכִינָה אֲגָדָה, מִשּׁוֹם וַיִּגְדַּע יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְהֵם שְׁנַיִם, הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַחֲכָמָה הַתְּחַתּוֹנָה. וּבִשְׁבִילָם נֶאֱמַר (איוב א) וַיִּגְדַּע לָךְ תַּעֲלָמוֹת חֲכָמָה. פִּיָּה פְּתָחָה בְּחֲכָמָה. שְׁמֵלֻמְטָה לְמַעַלָּה הִיא אָדָם הַקָּטָן, מִהַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה אָדָם הַגָּדוֹל, וּמִצַּד הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי תַפְאָרֶת אָדָם כּוֹלֵל בּוֹ (בין) שְׁנֵיהֶם.

פְּשׁוּטָה נִקְרְאת מִצַּד הַיָּמִין, פִּי יָמִינְךָ פְּשׁוּטָה, וּכְמוֹ תְּקִיעָה פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וְלֵאחֶרְיָה רַחֲמִים,

רֵאִיָּה מִסְטָרָא דְאַרְיָה, דְּאִיהוּ לְיָמִינָא דְאַתְמַר בֵּיה (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין (דף קיט ע"ב) לְאַרְבַּעַתָּם. רֵאִיָּה אַרְיָה תּוֹסֶפֶת י' תַנְיָנָא חֲכָמָה. הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. וּמִתְמָן רְאוּבֵן, אוֹר"ב ב"ן אוֹר דְּיוֹמָא קְדָמָא.

שְׂמִיעָה בְּשׁוֹר גְּבוּרָא דְתַמָּן בִּינָה דְּאִיהוּ שְׂמִיעָה כּוֹלֵלֵא חֻמְשִׁין אֲתוֹן דְּקְרִיאַת שְׁמַע. וּבְגִין דָּא תִקְינוּ בֵּיה קְרִיאַת שְׁמַע דְּשְׁחֲרִית וְעַרְבִית. וּבְגִינָה אָמַר הַנְּבִיא (חבוק ג ב) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יֵרֵאִיתִי. וְאָמַרְוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין הַבִּינוֹתִי מִבְּעֵי לִיה. וּבְגִינָה אָמַר (מ"ב יט טז) הִטָּה ה' אֲזַנְּךָ וּשְׁמַע. וּמִסְטָרָא דְחֲסֵד (ישעיה נב ח) פִּי עִי"ן בְּעִי"ן יֵרֵאוּ דְּאִיהוּ ע"ב חֲסֵד. אָבֵל מִסְטָרָא דְגְבוּרָא שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יֵרֵאִיתִי דְתַמָּן יֵרֵאֵה דְתַמָּן אִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּא מִשְׁמַעְתָּא, וּמִתְמָן שְׁמַעִין.

רֵיחָא (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וּבֵיה אִיהִי פְּרָחָא נֶשֶׁרָא, וּמִתְמָן אֲתַקְרִיאַת שְׂכִינְתָא נֶשֶׁרָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב (משלי ל יט) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. וּמִתְמָן לו"י לוֹיָהּ דִּימִינָא וּשְׂמֵאלָא חֲבוּרָא דְתַרְוֵיהוּ.

דְּבוּר (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְהַיְהוּדָה בָּהּ, (בראשית כט לה) אוֹדָה אֶת ה'. וּמִתְמָן אֲתַקְרִיאַת שְׂכִינְתָא אֲגָדָה. בְּגִין (שם פסוק יב) וַיִּגְדַּע יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְאֲנוּן תְּרִין חֲכָמָה עֲלָאָה וְחֲכָמָה תַתָּאָה. וּבְגִינָהוּ אֲתַמַּר (איוב יא ו) וַיִּגְדַּע לָךְ תַּעֲלָמוֹת חֲכָמָה. (משלי לא כו) פִּיָּה פְּתָחָה בְּחֲכָמָה. דְּמִתְתָּא לְעֲלָא אִיהִי אָדָם הַקָּטָן, מִחֲכָמָה עֲלָאָה אָדָם הַגָּדוֹל, וּמִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא תַפְאָרֶת אָדָם כּוֹלֵל בֵּיה (נ"א ב"ן) תַרְוֵיהוּ.

פְּשׁוּטָה אֲתַקְרִיאַת מִסְטָרָא דִּימִינָא פִּי יָמִינְךָ פְּשׁוּטָה וּכְגוֹן תְּקִיעָה פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ